

Костенюк Юлія Борисівна

*доцент кафедри підприємництва, корпоративної
та просторової економіки*

Донецького національного університету імені Василя Стуса

Безп'ятко Ольга Анатоліївна

здобувач вищої освіти

Донецького національного університету імені Василя Стуса

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-335-7-17>

РОЛЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Туризм є однією з важливих галузей економіки України, що має значний потенціал для розвитку в умовах війни та після її завершення. Одним із основних факторів, що стримує її розвиток є недостатній рівень інноваційності. Державна підтримка інноваційної діяльності в сфері туризму є впливовим важелем стимулювання розвитку цієї галузі. В Україні існує ряд програм та ініціатив, спрямованих на підтримку інновацій у туризмі, проте їхня ефективність є недостатньою.

Питання ролі державної підтримки інноваційної діяльності у сфері туризму знайшли місце у працях вітчизняних дослідників: В. Азар, М. Біржаков, І. Безуглий, Д. Стеченко, Л. Федулова, В. Кифяк, І. Балабанов.

Метою дослідження є визначення особливостей державної підтримки інноваційної діяльності у сфері туризму в Україні.

Туризм, як одна із ключових галузей економіки України, володіє значним потенціалом для подальшого розвитку. У контексті сучасних викликів, зокрема пандемії COVID-19 та військового конфлікту в Україні, інноваційний розвиток туризму визначається як один із стратегічних пріоритетів державної політики [4].

Основні тенденції інноваційного розвитку сфери туризму в Україні можна узагальнити на трьох рівнях:

1. Макрорівень: Цей рівень передбачає участь держави в формуванні ефективної стратегії розвитку туризму, ґрунтованої на інноваційних засадах. Стратегія розвитку туризму та курортів, схвалена Кабінетом Міністрів України до 2026 року, націлена на створення сприятливих умов для активізації розвитку туризму та курортів у відповідності до міжнародних стандартів якості та з урахуванням європейських цінностей [3].

2. Мезорівень: На цьому рівні передбачається розвиток регіонального ринку туристичних послуг на інноваційних засадах. Регіони можуть ініціювати створення чи розвиток нових форм туризму, використовуючи нові ресурси, природні об'єкти чи історичні архітектурні споруди. Прикладами можуть бути розвиток містичного туризму на Львівщині, індустріального туризму в промислових регіонах України, бальнеологічного туризму на Закарпатті та інші напрямки [2].

3. Мікрорівень: На рівні суб'єктів туристичної діяльності висувається вимога спрямування їхньої діяльності на формування привабливого та конкурентоспроможного туристичного продукту. Одночасно необхідно створювати сприятливі та комфортні умови для потенційних туристів.

Розвиток інформаційних технологій сприяє впровадженню інновацій у розробці туристичних продуктів в Україні [2]. Такі варіації наведені у таблиці 1.

З урахуванням сучасних викликів варто визначити основні тренди інноваційного розвитку сфери туризму в Україні:

1. Розвиток екологічного туризму: Сприяє збереженню довкілля та врахуванню екологічних аспектів.

2. Інклюзивний туризм: Урахування потреб різних верств населення, зокрема осіб пенсійного віку.

3. Активні види відпочинку: Зростання популярності гірськолижного, велосипедного, пішохідного туризму, а також розвиток медичного та оздоровчого туризму [4].

Інновації для розробки туристичних продуктів в Україні

Інновація	Характеристика
Доповнена та віртуальна реальність	Віртуалізація історико-архітектурних та інших туристичних об'єктів, таких як 3D-тури музеями та замками.
QR-коди	Дозволяють отримувати інформацію на мобільних пристроях про об'єкти, меню ресторанів, програми турів та інше.
Онлайн-бронювання та замовлення	Системи, які дозволяють туристам ефективно бронювати чи замовляти квитки, номери в готелях, столи в ресторанах через Інтернет, зменшуючи витрати та економлячи час
Сенсорні дисплеї	Забезпечують миттєвий доступ до інформації про події в місті чи закладах, карти розміщення туристичних об'єктів, погодні умови, розклад руху транспорту та інші корисні дані

Джерело: [1]

Отже, впровадження інновацій є важливим кроком для підвищення конкурентоспроможності та привабливості туризму в Україні. Це сприятиме створенню нових туристичних продуктів та послуг, що відповідають сучасним потребам туристів і сприяють економічному розвитку країни.

Література:

1. План заходів щодо підтримки сфери культури, охорони культурної спадщини, розвитку креативних індустрій та туризму. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-plan-zahodiv-shchodo-pidtrimki-sferi-kulturi-ohoroni-kulturnoyi-spadshchini-rozvitku-kreativnih-industrij-ta-turizmu>
2. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#n9>
4. Огієнко М.М., Огієнко А.В., Саркісян Г.О., Любаров Ю.Й. Формування інноваційної стратегії розвитку туристичного бізнесу в регіоні. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2020. № 4.